

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת הבכירה רונית פינצ'וק-אלט

תובע:

ישראל ברדוגו
ע"י ב"כ עו"ד אריאל דובינסקי

נגד

נתבעת:

טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)
ע"י ב"כ עו"ד תומר מרשה, עו"ד אלמוג ישמח

פסק דין

1

2

לפני תביעה על סך 80,000 ₪ בגין הפרת זכות יוצרים בצילום.

3

רקע וטענות הצדדים

4

1. על פי האמור בכתב התביעה, התובע הוא אומן בתחום הצילום בישראל שזכה להכרה בפועלו כצלם דוקומנטרי ואווירי. בשנת 2013 זכה לתעד את הרב עובדיה יוסף זצ"ל (להלן: "הרב עובדיה") בביתו כשהוא לבוש בגלימה ובמצנפת המוכרים, מספר חודשים לפני מותו. על ייחודה וערכה של היצירה ניתן ללמוד מהעובדה שהשירות הבולאי בחר בה לצורך הנפקת הבול הממלכתי לציון שנה לפטירתו של הרב עובדיה, דבר המצביע על ייחודיות היצירה ביחס לתמונות אחרות של הרב עובדיה.

10

2. ביום 9.2.20 גילה התובע במנוע החיפוש של 'גוגל' שהנתבעת עושה שימוש ביצירה לצורך קידומה ולצורך הפקת רווח, ללא הרשאה, ללא מתן קרדיט וללא מתן תשלום. עם גילוי מעשה ההפרה התובע פנה לנתבע בבקשה להסיר את התצלום ולרכוש רישיון עבור השימוש ביצירה. הנתבעת הגיבה בהצעה מבישה לשלם 2,500 ₪ כאשר מחיר היצירה עומד על 35,000 ₪.

14

3. לטענת התובע, מדובר בהפרה של זכות הקניין שלו שהוכרה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, הפרה של חוק יוצרים, התשס"ח-2007 (להלן: "החוק") ובכלל זה פגיעה בזכות המוסרית בהתאם לסעי' 1)46 לחוק. השימוש ביצירה מהווה גם גזל כהגדרתו בפקודת הנוזיקין [נוסח חדש], הפרת חובה חקוקה בקשר עם החוק ורשלנות בהתאם לפקודת הנוזיקין.

18

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

- 1 עוד מוסיף התובע שאין הנתבעת יכולה לחסות מאחורי טענת 'תום לב' כיוון שבפועלה פשוטה
2 מאוד בלחיצה על התמונה אפשר להתחקות אחר בעל הזכויות בתמונה. התובע לכן עתר
3 לתשלום בגין הפרת זכות היוצרים בסך של 35,000 ₪, בתוספת פיצוי נוסף בגין הפרת הזכות
4 המוסרית בסך 35,000 ₪, וסכום נוסף בגין עגמת נפש בסך 10,000 ₪.
- 5 בכתב ההגנה נטען כי הנתבעת הוקמה כעמותה במטרה לסייע להשתלבותם המוצלחת של
6 ישראלים ממוצא אתיופי. שירותי הנתבעת ניתנים ללא עלות במטרה להנגיש סיוע משפטי
7 לאוכלוסייה מוחלשת זו. בין היתר פועלת הנתבעת להכרה של הממסד הרבני ביהדותם של בני
8 הקהילה. ביום 19.1.20 פורסמה כתבה בערוץ 'כאן' לפיה הרבנות מאמצת את פסיקתו של הרב
9 עובדיה ומכירה ביהודתם של בני הקהילה. ביום חשוב והיסטורי זה העלתה העמותה 'פוסט'
10 ב'פייסבוק' ועדכנה את קהל העוקבים שלה בדבר ההחלטה המרגשת, בצירוף תמונה של הרב
11 עובדיה.
- 12 הנתבעת טוענת כי כוונתה בפרסום הייתה טהורה ותמה לתת לרב עובדיה את הכבוד הראוי לו
13 כמי שהיה חלוץ במחנה והראשון לפסוק ולהכיר ביהדות בני הקהילה. את התמונה מצאה העדה
14 מטעמה של הנתבעת במאגר של 'גוגל', מבלי שעברה בה ולו לרגע המחשבה כי הדבר מהווה
15 הפרת זכות של מאן דהו. הנתבעת טוענת שבגוגל היו עשרות רבות של תמונות של הרב עובדיה,
16 דומות באופיין, ובכלל זה התמונה מושא התביעה. ממילא הנתבעת פרסמה את התמונה כשהיא
17 ערוכה – על ידי צירוף המכתב של הרב עובדיה המכיר ביהדות הקהילה – ולכן בצילום המקורי
18 חל פחות זכות היוצרים של התובע במובן זה שמדובר ביצירה עצמאית ומקורית.
- 19 הנתבעת טוענת כי העלתה את הצילום ביום 20.1.20 ומייד לאחר פניית התובע הסירה את
20 הצילום ביום 9.2.20.
- 21 הנתבעת גם ציינה שהתובע הגיש עד היום מעל 66 תביעות משפטיות דומות. לטענתה, מצופה
22 מאדם שנפגע פעם אחר פעם לנהוג במשנה זהירות, למשל על ידי מתן אזהרה ברורה על התמונה
23 שהיא כפופה לזכויות התובע. לא מן הנמנע שמדובר בהתנהלות בה התובע יוצר "פרובוקציה
24 מכוונת" כדי להגיש תביעות כשיטה. לכן בכל מקרה יש להטיל על התובע אשם תורם בבחינת
25 "לפני עיוור לא תיתן מכשול".
- 26 הנתבעת טוענת כי מצבה הפיננסי קשה ובסמוך לאירועים מושא התביעה גם נאלצה לפטר 50%
27 מכוח האדם שלה.
- 28 הנתבעת טוענת שעומדת לה הגנת "שימוש הוגן" כקבוע בסעי' 19 לחוק, וכן היא עומדת בתנאי
29 סעי' 56 לחוק המקנים לה פטור מפיצוי. הנתבעת הדגישה שההצעה לשלם לתובע סכום של
30 2,500 ₪ עבור השימוש שנעשה בתמונה היה לפני משורת הדין ומבלי להודות באחריותה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

- 1 11. ביום 21.11.21 התקיים דיון הוכחות ונחקרו התובע והיועצת המשפטית של הנתבעת עו"ד
2 אלמוג ישמח (להלן: "עו"ד ישמח").

3 **דיון**

4 **הצילום כיצירה מקורית**

- 5 12. סע' 4 לחוק קובע שזכות יוצרים תהא ביצירה שהיא "מקורית". הפסיקה הכירה בשני מבחנים
6 לצורך בחינת שאלת מקוריות היצירה – "מבחן היצירתיות" ו-"מבחן ההשקעה" (ע"א 8485/08
7 Premier League נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט, מיום 14.3.10 פורסם בנבו). כמו
8 כן נקבע כי שני המבחנים הללו אינם מציבים רף גבוה בפני המבקש להגן על יצירתו בזכויות
9 יוצרים (סעיף 29 לפסק הדין בעניין Premier League).
- 10 13. בענייננו, התובע הוכיח שהצילום, פרי עבודתו, מהווה יצירה מקורית. מדובר בתצלום ייחודי
11 של הרב עובדיה, בו הוא נראה רוכן על ספר לימוד על רקע ספרייתו גדושת ספרי הקודש. לצילום
12 ניתנה אווירת קדושה תוך שימוש בקווי אור המדגישים את עיטורי הזהב שבגלימת הרב,
13 והקווים הישרים הנפגשים או יוצאים ממרכז התמונה בצורת מדפי הספרים המעניקים עומק
14 ופרספקטיבה לצילום.
- 15 14. הנתבעת הציגה תמונות אחרות של הרב עובדיה בספרייתו גדושת ספרי הקודש, אולם לכאורה
16 אין בהן אותה איכות אומנותית שיש בתמונה מושא התביעה. לא בכדי השירות הבולאי בחר
17 בה לצורך הנפקת הבול הממלכתי לציון שנה לפטירתו של הרב עובדיה. מכל מקום, בעצם קיומן
18 של תמונות אומנותיות אחרות של הרב עובדיה אין כדי לפגוע במקוריות ובאומנות בצלם
19 מושא התובענה.
- 20 15. אשר על כן אני קובעת שהתמונה היא יצירה כהגדרת בחוק שהתובע הוא בעליה ויוצרה.
- 21 16. סע' 11 לחוק מקנה לתובע זכות בלעדית לבצע ביצירה פעולות שיש בהן כדי להקנות לו רווח
22 כלכלי כגון פרסומה, מכירתה, השכרתה וכיו"ב. הנתבעת עשתה שימוש ביצירה ללא הרשאה
23 ועל כן, בכפוף לבחינת טענות הגנה של הנתבעת למרות השימוש שנעשה ללא הרשאה, הרי
24 שהנתבעת הפרה את זכות היוצרים של התובע כקבוע בסע' 47(א) לחוק.

25

26

27

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

שימוש הוגן

- 1
- 2 17. הנתבעת טוענת שעשתה "שימוש הוגן" ביצירה כקבוע בסעי' 19 לחוק, שכן הפוסט בפייסבוק
- 3 מטרתו הייתה לבקר את הממסד הרבני - שבאיחור ניכר אימץ את פסיקת הרב עובדיה (סעי' 52
- 4 לסיכומיה).
- 5 18. דוקטרינת השימוש ההוגן נועדה לאפשר שימושים מסוימים, הנתפסים כרצויים מבחינת
- 6 התכלית החברתית שהם משרתים, אף אם מדובר בהפרה של זכות יוצרים. דוקטרינה זו
- 7 מאפשרת, במקרים מתאימים, לאזן בין התכליות השונות של דיני זכויות היוצרים – השאיפה
- 8 להעניק תמריץ להפקת יצירות חדשות, כמו גם הרצון להעשיר את המרחב הציבורי במגוון של
- 9 יצירות. מדובר בטענת הגנה ולפיכך הנטל להוכיח אותה מוטל על הנתבע המבקש לחסות
- 10 תחתיה (ע"א 9183-09 Premier League נ' פלוני מיום 13.5.12 פורסם בנבו).
- 11 19. בענייננו, בחינתם המצטברת של שיקולים אלה מצביעה על כך שאין מקום להכיר בהגנת
- 12 השימוש ההוגן. בין יתר השימושים המוגנים בהתאם לסעיף 19 לחוק מצויה אמנם הגנה על
- 13 דברי ביקורת, תחתיה מבקשת הנתבעת לחסות, אך הביקורת צריכה להיות מופנית כלפי
- 14 היצירה עצמה – למשל האיכות האומנותית או ההקשר התרבותי וכיו"ב. בענייננו, הביקורת
- 15 של הנתבעת, לגרסתה, מופנית לממסד הרבני, בהבדל מגישתו של הרב עובדיה יוסף, והתמונה
- 16 היא אך כלי שרת לביקורת זו. אותו הדין ביחס לטענה כי הפרסום נעשה תחת הגנת ה"סקירה".
- 17 התמונה אינה מושא הסקירה אלא החלטת הממסד הרבני. אשר על כן אני דוחה את טענת
- 18 השימוש ההוגן. (רע"א 7774/09 ויינברג נ' ויסהוף מיום 28.8.12 פורסם בנבו; רע"א 2687/92
- 19 גבע נ' דיסני מיום 30.12.93 פורסם בנבו).

יצירה נגזרת

- 20
- 21
- 22 20. עוד טוענת הנתבעת שלא הפרה את זכות היוצרים כיוון שמדובר ב"יצירה נגזרת" כהגדרתה
- 23 בסעי' 16 לחוק. אני דוחה טענה זו. אמנם הפוסט שהעלתה הנתבעת כלל את התמונה שצילם
- 24 התובע בצירוף צילום של פסק ההלכה, אך ברי שמדובר בשתי תמונות, שלכל היותר הונחו אחת
- 25 ליד השנייה, תמונה ומכתב, ואין בהם משום יצירה עצמאית. ממילא הנתבעת לא ביצעה את
- 26 הצירוף אלא שאבה אותו ממנוע החיפוש של 'גוגל' (עדות עו"ד ישמח בעמ' 31 לפרוטוקול), כך
- 27 שממילא טענת היצירה הנגזרת לא יכולה לעמוד כהגנה לנתבעת. יוער גם שבכתב ההגנה אין
- 28 טענה מפורשת ליצירה נגזרת, כך שטענה זו מהווה הרחבת חזית אסורה.

29

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

הזכות המוסרית

- 1
21. הזכות המוסרית היא זכותו של יוצר ששמו ייקרא על יצירתו וכי לא יוטל פגם ביצירתו. מדובר
2 בזכות אישית העומדת ליוצר, ללא קשר לזכותו הכלכלית (סעי' 45-46 לחוק). בענייננו, אין חולק
3 שהתובע הוא בעל הזכות הכלכלית וגם בעל הזכות המוסרית ביצירה.
4
22. בענייננו אין חולק כי הנתבעת עשתה שימוש בתמונה ללא מתן קרדיט לתובע. בכך הפרה את
5 זכותו המוסרית.
6
23. סעי' 50(א) לחוק קובע שמי שעושה ביצירה פעולה הפוגעת בזכות המוסרית של היוצר, מפר את
7 הזכות האמורה.
8
24. עפ"י סעיפים 50(ב) ו-50(ג) לחוק זכות יוצרים, "עשיית פעולה ביצירה הפוגעת בזכות המוסרית
9 האמורה בסעיף 46 (2) [הטלת פגם ביצירה, סילוף או פעולה פוגענית ביחס ליצירה – ר.פ.א]
10 אינה מהווה הפרה של הזכות האמורה, אם הפעולה הייתה סבירה בנסיבות העניין...". לעניין
11 זה רשאי ביהמ"ש להתחשב בין השאר באופי היצירה שביחס אליה נעשתה הפעולה ואופי
12 הפעולה ומטרתה.
13
25. בענייננו, מטרת הפעולה של הנתבעת הייתה מתן הודעה לציבור הישראליים ממוצא אתיופי
14 אודות השינוי שהרבנות אימצה ביחס ליהדותם של בני הקהילה. מדובר במטרה ראויה. יחד
15 עם זאת, אין הדבר מפקיע את ההגנה על הזכות המוסרית המוענקת לתובע מכוח החוק, בפרט
16 שהמבחן למתן הפטורים הקבועים בסעי' 50 הינו מבחן של סבירות (ת.א. 31224-05-17 **בורוכוב**
17 **נ' ניניו** מיום 15.6.22 פורסם בנבו). במקרה דנן, ראויה ככל שתהיה מטרת השימוש ביצירה,
18 אין הצדקה לאי מתן קרדיט לתובע.
19

פיצויים

- 21
26. משנקבע שהנתבעת הפרה הן את הזכות הכלכלית של התובע והן את הזכות המוסרית,
22 מתקיימים התנאים הקבועים בסעי' 56 לחוק לעניין זכאות התובע לפיצויים בלא הוכחת נזק.
23
27. בסיכומיו (סעיף 38) טוען התובע כי אין לקבל את טענת הנתבעת שהיא מוחרגת מהפיצוי
24 הסטטוטורי לאור תיקון מס' 5 לחוק, בין היתר, הן משום שמחזורה הכספי עולה על 1,200,000
25 ₪ לשנה, הן משום שפעלה למטרת רווח שכן עו"ד מרשה ועו"ד ישמח המופיעים ברשימת
26 'חמשת מקבל השכר הגבוה בעמותה' ברי כי אינם מתנדבים כך שפעילותם שיווקה את מקום
27 עבודתם ובהתאמה תרמה במישרין לשכרם.
28

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

- 1 הנתבעת טוענת בסיכומיה כי היא עומדת בסייגים שנקבעו בסעיף 56א לחוק הקובע מקרים
2 שבהם לא ניתן יהיה לתבוע פיצויים ללא הוכחת נזק ממפר. לטענתה היא עומדת בכל התנאים
3 הנדרשים כדי לחסות תחת הסייג. בין היתר טוענת הנתבעת כי התקיים אחד מהתנאים (כנדרש)
4 שההפרה לא הייתה למטרה מסחרית, או לחילופין שהמפר הוא עמותה שמחזורה אינו עולה על
5 1,200,000 ₪. כפי שיפורט בהמשך, לסיכומיה צירפה הנתבעת לראשונה מכתב רואה חשבון
6 של העמותה הנוקב במחזור הכספי של הנתבעת (הגם שלא למועד הרלוונטי לתביעה).
- 7 בסיכומי תשובה שהגיש התובע, בנוסף לטענותיו כי הנתבעת אינה עומדת בתנאים להחרגה
8 מפיצוי סטטוטורי (סעיף 9 לסיכומי התשובה) כי "תביעה זו יכולה להיות מוכרעת עם הוכחת
9 נזק, שכן התובע הצליח להוכיח את נזקו, שעה שהנתבעת אף הודתה בסעיף 39 לתצהירה כי ערך
10 היצירה הוא 35,000 שקל במכירה רצונית" (סעיף 10 לסיכומי התשובה. כן לטענתו מקריאת
11 פרוטוקול הדיון בוועדת הכלכלה לתיקון מספר 5 לחוק עולה כי לא הייתה כוונה של המחוקק
12 להחריג גורמים שיש להם ייעוץ משפטי שוטף כבענייננו אלא גורמים כגון "בית כנסת שלא
13 מחזיק עורכי דין".
- 14 ראשית אציין כי אין ממש בטענה כי הנתבעת הודתה בשווי השימוש שלה ביצירה. הנתבעת
15 טענה כי לנוכח הסכום "במחירון" של התובע, הצעתה, לפני משורת הדין, בסך 2,500 ₪,
16 הייתה הוגנת.
- 17 למעט רכיב התביעה המתייחס לעגמת נפש שכומת כרכיב תביעה נפרד, התובע לא הגיש את
18 התביעה לפיצויים ללא הוכחת נזק ולחילופין עם הוכחת נזק (או להיפך).
- 19 בית המשפט בת.א. 24465-09-21 פלאש 90 בע"מ ואח' נ' הילמן (כב' השופטת כ' בן אליעזר ;
20 מיום 17.8.22 פורסם בנבו) התייחס באמרת אגב לדרך המקבילה של תביעת פיצויים עם הוכחת
21 נזק וללא הוכחת נזק. באותו עניין קבע בית המשפט כי לא חל סעיף 56א לחוק ולפיכך ביהמ"ש
22 מוסמך היה לפסוק גם פיצוי ללא הוכחת נזק בהתאם לסעיף 56 לחוק. עם זאת בהערת אגב
23 נקבע: "הצדדים היו חלוקים בשאלה האם השימוש שעשתה הנתבעת בתמונה חוסה תחת סעיף
24 56א לחוק, ולפיכך חל לגבי הסייג שאינו מאפשר פסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק. ייאמר מייד,
25 כי בענייננו, איני משוכנעת כי למחלוקת זו יש משמעות דרמטית. זאת, מכיוון שגם אם אין
26 תחולה לסעיף 56א לחוק כך שאין בית המשפט מוסמך לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק מוסמך
27 בית המשפט לפסוק פיצוי בגין נזק, לרבות נזק לא ממוני ככל שהוכח. הנזקים הנגרמים לבעל
28 הזכויות כתוצאה מהפרת זכות מוצרים, ובעיקר נכונים הדברים לגבי הפרת הזכות המוסרית,
29 הם פעמים רבות נזקים לא ממוניים, אשר קיים קושי אינהרנטי בכימותם ולא ניתן להביא להם
30 ראיות מדוייקות, אלא ששיעורם והיקף הפיצוי בגינם מסורים לשיקול דעתו של בית המשפט,
31 אשר ככלל יודרך ע"י אמות מידה ושיקולים הדומים לאלו המדריכים אותו בפסיקת הפיצוי
32 הסטטוטורי מכוח סעיף 56 לחוק" (סעיף 11 לפסק הדין).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

33. מסכימה אני כי כלל זה הדין וזו הדרך, אולם, בדרך כלל אין קביעה פוזיטיבית של המחוקק כי מי שעשוי להיות חייב לפי הדרך האחת (תשלום פיצויים בגין נזק שהוכח), פטור עפ"י הדרך האחרת (תשלום פיצויים ללא הוכחת נזק), ואזי אין מניעה לפסוק פיצוי על נזק שהוכח בגין עניין שבו יש קושי אינהרנטי בכימות הנזק כגון במקרה של פגיעה בזכות המוסרית או פגיעה כתוצאה מלשון הרע. לא כך בענייננו, בו קבע המחוקק במפורש, ובתיקון מאוחר לחוק, כי במקרים מסוימים לא ניתן יהיה להיפרע ממפר ללא הוכחת נזק. ניתן אמנם לומר כי התביעה הוגשה ברכיב של "פיצויים ללא הוכחת נזק" אך מכיוון שבמהלך התובענה הוכח נזק (רק מעצם זה שהוכחה הפרה), הרי שמדובר בחיוב שהוא "עם הוכחת נזק". אולם, אני סבורה כי תובע שבחר לתבוע ברכיב של "פיצויים ללא הוכחת נזק", בחר בנתיב שבצידו הטבות שונות, והוא גם מחויב לחסרונות שבנתיב זה שבו לא היה חייב לבחור. חזקה על התובע שהיה מודע לשני הנתיבים השונים של תביעת פיצויים ללא הוכחת נזק ותביעת פיצויים שבה יוכיח נזקיו, וכך גם הנתבעת, ובהתאם כלכלו שני הצדדים את צעדיהם. לפיכך במקרה כזה אני סבורה כי אין מקום ללכת בנתיב שבו לא בחר התובע כרכיב תביעה ומכוח זאת לחייב את הנתבע בתשלום פיצויים. אפשר שאילו התביעה הייתה מוגשת לחילופין עם הוכחת נזק, הנתבעת הייתה בוחרת להביא ראיות אחרות או לנהל באופן שונה את ההליכים המקדמיים וחקירת התובע במסגרת ההוכחות.
34. משכך, הדיון יתמקד בשאלת הפיצויים ללא הוכחת נזק.
35. על פי האמור בסעי' 56, ביהמ"ש רשאי לפסוק פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 ₪ ובקביעת הפיצויים ביהמ"ש רשאי לשקול, בין השאר, את השיקולים הבאים: היקף ההפרה, משך הזמן שבו בוצעה ההפרה, חומרת ההפרה, הנזק הממשי שנגרם לתובע, הרווח שצמח לנתבע, מאפייני פעילותו של הנתבע, טיב היחסים שבין הנתבע לתובע וכמובן תום ליבו של הנתבע המפר.
36. פרמטרים דומים נלקחים בחשבון גם בעת פסיקת פיצוי בגין הפרת הזכות המוסרית (ע"א 70225-07-17 מ.מ.מ אבטחה בע"מ נ' פלאש 90 מיום 6.12.17 פורסם בנבו).
37. סעי' 27 לחוק מסדיר את תנאי השימוש ביצירה שבעל זכות היוצרים בה אינו ידוע או לא אותר, בתנאי ש"המשתמש פעל בשקידה סבירה לגילוי או לאיתור בעל זכות היוצרים ביצירה". בענייננו, עו"ד ישמח העידה שהיא זו שערכה את הפוסט מושא התביעה והיא זו שהעלתה את התמונה מרשת האינטרנט. לטענתה, היא מצאה את תמונת הרב עובדיה בשילוב עם המכתב במאגר התמונות של 'גוגל'. עפ"י עדותה היא לא הכירה נהלים מיוחדים בדבר שמירה על זכויות יוצרים מפני שהנתבעת העסיקה דובר שהיה ברגיל מעלה תכנים לפייסבוק, אלא שהדובר פוטר עקב מחסור בתקציב ולכן היא זו שהעלתה את הפוסט. עפ"י עדותה, מכיוון שעיסוקה בעמותה נוגע לתחומים שונים לגמרי, לא הייתה עו"ד ישמח בקיאה בנהלים בנוגע לשמירה על קניין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

- 1 רוחני (פרוטוקול עמ' 29-30). כמו כן את התמונה בחרה כיוון שצורף לה פסק ההלכה של הרב
2 עובדיה הנוגע ליהודי אתיופיה (פרוטוקול עמ' 32). קיים קושי לקבל גרסה זו באשר אין מדובר
3 בנהלים אלא בחוק, וישנה חזקה של ידיעת החוק, בוודאי כאשר מדובר בעורכי דין, גם אם אין
4 זה תחום עיסוקם, במיוחד כאשר בפועל הם ביצעו פעולה באותו תחום.
- 5 38. התובע טוען כי כל שנדרש כדי להתחקות אחר בעל זכות היוצרים בתמונה הוא לחיצה על
6 ה"קליק" הימני בעכבר (פרוטוקול עמ' 20-21), אולם הוא אישר שהתמונה בצירוף פסק ההלכה
7 מצויים באתר של YNET כבר משנת 2013 ושקיימת סבירות שהנתבעת שלפה את התמונה הזו
8 שערך אתר YNET, כמו גם שהנתבעת היא זו שערכה את התמונה וצירפה את פסק ההלכה
9 בדומה למה ש-YNET עשו (שם, עמ' 19-20). עורכת הדין ישמח העידה שהיא לא זוכרת מהו
10 צמד המילים שכתבה במנוע החיפוש אך את התמונה בצירוף פסק ההלכה מצאה בחיפוש בגוגל
11 (שם, עמ' 31-32).
- 12 39. במהלך הדיון התובע הדגים באמצעות מכשיר 'טאבלט' את פעולת ה"קליק" הימני על מנת
13 לאתר את בעל זכות היוצרים (שם, עמ' 20-21), אולם לחיצת "קליק" ימני על התמונה מ-YNET
14 אינו מפנה באופן מיידי לאתר של התובע. עם זאת הדבר אינו פוטר את הנתבעת או כל משתמש
15 אחר, שכן סביר היה שיש לתמונה בעל זכויות ובמאמץ סביר ניתן היה להתחקות אחר בעל זכות
16 היוצרים בתמונה.
- 17 40. התובע טוען שהנתבעת הפרה את זכותו על התמונה תוך יצירת רווח. הוכח שהפוסט היה מיועד
18 ליידע את הציבור בדבר הידיעה החשובה, הכמעט חגיגית, של ההכרה של הממסד הרבני
19 ביהדות בני הקהילה. מדובר בעמותה שאינה פועלת למטרות רווח, והפוסט עצמו אינפורמטיבי
20 בלבד. בסיכומים טוען התובע (בסעיף 38) כי, בניגוד לטענתה, הנתבעת אינה מוחרגת מהפיצוי
21 הסטטוטורי לאור תיקון מס' 5, ראשית, מאחר ומחזור הכספי עולה על 1,200,000 ש"ח, שנית
22 מאחר ונטלה את היצירה מקטלוג התובע (מאחר ולטענתו לא הוכיחה מאין בדיוק נטלה את
23 התמונה), שלישית מאחר ופעלה למטרת רווח שכן עו"ד מרשה וישמח המופיעים ברשימת
24 'חמשת מקבלי השכר הגבוה בעמותה' ברי כי אינם מתנדבים כך שפעילותם שיווקה את מקום
25 עבודתם ובהתאמה תרמה במישרין לשכרם רביעית, הנתבעת לא פעלה להסיר את המחדלים
26 לאלתר.
- 27 41. בסיכומים טוענת הנתבעת כי היא חוסה תחת הסייגים לתחולה לעניין פיצויים בלא הוכחת נזק
28 לפי סעיף 56א לחוק. לטענתה התמונה הועמדה קודם לכן לרשות הציבור עוד משנת 2013,
29 הנתבעת חדלה מההפרה מייד לאחר שקיבלה הודעה מהתובע בדבר ההפרה, היצירה לא
30 הועתקה מקטלוג שמטרתו מכירה של היצירות הכלולות בו או מתן רישיון לשימוש ביצירות
31 הכלולות בו וכן הפרת הזכות לא הייתה למטרה מסחרית (סעיף 56א(א)(3)), ובנוסף המפר
32 הוא עמותה שמחזורה אינו עולה על 1,200,000 ש"ח בשנה האחרונה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

- 1 42. בתצהיר מטעם הנתבעת, לא פורט דבר לעניין המחזור שהיה לה בשנה הרלוונטית, ולא צורפה
2 אסמכתא לעניין זה אלא הנתבעת הסתפקה בטענה שהיא עמותה וכי היא פועלת למטרות
3 בעלות חשיבות ציבורית. לסיכומיה צירפה הנתבעת וללא רשות מכתב של רואה החשבון ולפיו
4 מחזור העמותה לשנת 2021 עמד על סך של 1,072,207 ₪ (המכתב "שורבב" יחד עם נספחים
5 אחרים). רק בשל כך מן הראוי היה לחייב את הנתבעת בהוצאות.
- 6 43. בסיכומי התשובה טען התובע בעניין זה המסמך של רואה החשבון, הופיע לראשונה במצורף
7 לסיכומי הנתבעת וכי המסמך מתייחס לשנת 2021 ולא לשנה בה נעשתה ההפרה. בנוסף,
8 לטענתו מדובר במסמך כוזב שכן באתר של העמותות מופיע סכום אחר. כן לטענתו אין ממש
9 בהודעתה של הנתבעת מיום 9.9.20 בדבר קריסתה הכלכלית שכן ברשם העמותות מדווח כי
10 לנתבעת המעסיקה 2 עובדים בלבד וישנו עודף שנתי בסך של 339,000 ₪.
- 11 44. עמידתה של הנתבעת בכל תנאי סעיף 56א לחוק היא טענת הגנה שהוכחה מוטלת על הנתבעת.
12 זאת ועוד לא הייתה כל מניעה שהנתבעת תגיש את הראיה בעניין זה במסגרת התצהירים
13 מטעמה, ותאפשר לתובע לחקור את רואה החשבון. הנתבעת לא עשתה כן, למרות שמדובר
14 בעניין מהותי להגנתה, כשהראייה מצויה בשליטתה, וכאשר גם לפי המסמך שהגישה
15 (שאמיתות תוכנו לא הוכחה כנדרש), מחזוריה היה קרוב לגבול שמעבר אליו הנתבעת לא הייתה
16 עומדת בתנאי סעיף 56א לחוק.
- 17 45. לאור האמור לעיל, אני דוחה את טענת הנתבעת בדבר עמידתה בתנאי שבסעיף 56א(3)(ב) –
18 היותה עמותה שהמחזור שלה לא עולה על 1,200,000 ₪ בשנה האחרונה הרלוונטית לתובענה.
- 19 46. עם זאת התנאים שבסעיף קטן (3) לסעיף 56א(א) הם תנאים חילופיים, והנתבעת עומדת בתנאי
20 שבסעיף 56א(3)(א) – שהפרת הזכות לא היתה למטרה מסחרית. עמידתה של הנתבעת בתנאי
21 זה, יחד עם עמידתה בתנאים המצטברים של סעיף 56א(1)-(2) פוטרים אותה מתשלום
22 פיצויים בגין הפרת זכות יוצרים או זכות מוסרית ללא הוכחת נזק. הוכח כי הנתבעת הסירה
23 את הפרסום מייד לאחר פנייתו של התובע אליה. הנתבעת לא העתיקה את היצירה מקטלוג של
24 התובע אלא מה YNET או מחיפוש בגוגל.
- 25 47. בכתב התביעה, בנוסף לתביעה של פיצויים ללא הוכחת נזק, עתר התובע לפיצוי נפרד בסך
26 10,000 ₪ בגין עגמת נפש. בנסיבות העניין, כאשר מחד גיסא לא אפשרתי לתובע לחרוג מרכיב
27 התביעה של פיצויים ללא הוכחת נזק בשל כך שהנתבעת התגוננה בפני התביעה כפי שהוגשה,
28 יש מקום לבחון את התביעה בגין הרכיב של עגמת נפש במסגרת הסכום שבו נקב התובע.
29 בהתחשב בכלל נסיבות העניין כמפורט לעיל ראיתי לנכון לפסוק לתובע ברכיב זה פיצוי בסך
30 8,000 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 70999-02-20 ישראל נ' טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר)

תיק חיצוני:

סוף דבר

1

2 .48 לאור כל האמור לעיל תשלם הנתבעת לתובע סך של 8,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית
3 כדין מיום הגשת התביעה (28.2.2020) ועד למועד התשלום בפועל, וכן הוצאות ושכ"ט עו"ד
4 בסכום כולל בסך של 2,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלום
5 בפועל.

6 .49 הנתבעת תשלם את הסכומים שלעיל תוך 30 יום.

7

8

9

10

11

12

ניתן היום, ד' תשרי תשפ"ג, 29 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.

13

רונית פינצ'וק

14

רונית פינצ'וק אלט, שופטת בכירה

15

16

17

